

**Debrecen Megyei Jogú Város
GYERMEKVÉDELMI INTÉZMÉNYE**

**GYERMEKEK ALTERNATÍV NAPKÖZBENI
ELLÁTÁSÁNAK
SZAKMAI PROGRAMJA**

TARTALOMJEGYZÉK

1. Az Intézményre vonatkozó általános adatok.....	3
2. A Gyermek Alternatív Napközbeni Ellátásának Szakmai Programja	5
2.1. Az ellátandó terület jellemzői	5
2.2. A szolgáltatás ellátási területe	9
2.3. Az ellátandó célcsoport jellemzői	9
2.4. A szolgáltatás igénybevételének módja	9
2.5. A szolgáltatás szakmai tartalma.....	10
2.6. A gyermekek alternatív napközbeni ellátásának a célja	10
2.7. Az alternatív napközbeni ellátás feladatai, szolgáltatásai	11
2.7.1. Jelentkezés a napközbeni gyermekfelügyelet igénybevételére.....	11
2.7.2. Tájékoztatás	11
2.7.3. A szünidei napközbeni gyermekfelügyelet szervezésével kapcsolatos előkészítő munkálatok ...	11
2.7.4. A szünidei napközbeni gyermekfelügyelet lebonyolítása	12
2.7.5. A tevékenységi formák.....	13
2.7.6. Együttműködés a gyermekek szüleivel.....	14
2.7.7. Záró feladatok	14
2.7.8. Megbeszélések.....	14
2.8.	15
Az együttműködés módjai	15
2.8.1. Együttműködés a szünidei napközbeni gyermekfelügyeletet ellátók között	15
2.8.2. Együttműködés egyéb szakemberekkel	15
2.9. Adatkezelés, az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme	15
2.9.1. A kliensek jogainak védelme	15
2.9.2. A szünidei gyermekfelügyeletet ellátók jogainak védelme	15
2.10. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái ..	16
2.11. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja	16
3. Középtávú tervek	16
4. Mellékletek	16
5. Záró rendelkezés	17
Közalkalmazotti Tanács véleménye.....	18
ZÁRADÉK	19
Egészségügyi és Szociális Bizottság elnöke	19

1. Az Intézményre vonatkozó általános adatok

Az Intézmény neve: Debrecen Megyei Jogú Város Gyermekvédelmi Intézménye

Székhelye: 4032 Debrecen, Böszörményi út 68.

Telephelye: 4026 Debrecen, Mester u. 30.

A költségvetési szerv működési köre:

Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területe

Debrecen Megyei Jogú Város Gyermekvédelmi Intézményének feladatai

Debrecen Megyei Jogú Város Gyermekvédelmi Intézményének Szakmai Programja az Intézmény szervezeti felépítéséhez igazodik, ugyanakkor valamennyi szolgáltatásra vonatkozóan önálló Szakmai Program készült.

Az Intézmény a következő feladatokat látja el:

- Gyermekek átmeneti gondozása a város egész területére kiterjedően gyermekek átmeneti otthonában
- Gyermekek átmeneti gondozása családok átmeneti otthona két szervezeti egységében a város egész területére kiterjedően
- Gyermekek alternatív napközbeni ellátása a város egész területére vonatkozóan

A feladatok integrált, többcélú intézményben történő ellátása a hatékonyabb működést, az erőforrások célszerűbb kihasználását, a gyorsabb információcserét szolgálja.

Az átmeneti gondozás formái – a gyermekek átmeneti otthona és a családok átmeneti otthonai – között közvetlen információcsere valósul meg, ami lehetővé teszi a gyermek és a családok számára leginkább megfelelő ellátási forma kiválasztását.

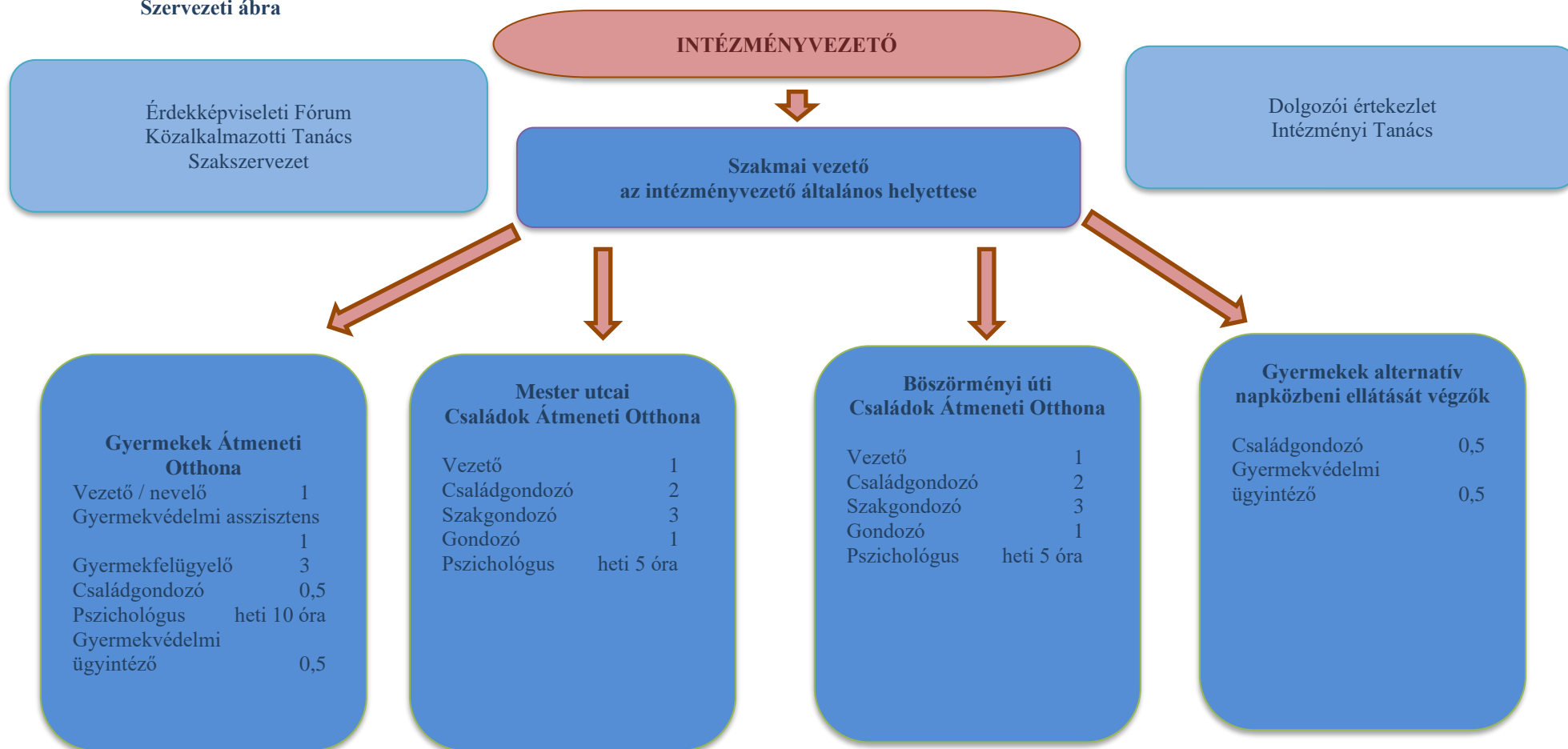
Prevenációs programok szervezése, klubtevékenységek, szabadidős programok bonyolítása mind a gyermekek átmeneti otthona, mind a családok átmeneti otthonai profiljának megfelelően történik. Az egységek munkatársai gyakran az együttes megvalósításban, közösen szervezett programokkal segítik egymást.

Tanácsadások (jogi, pszichológiai, fejlesztő pedagógiai) mindhárom egység ellátottjai számára rendelkezésre állnak.

Az átmeneti gondozásban lévő gyermekek igénybe vehetik az Intézmény által működtetett napközbeni ellátást, ami lehetővé teszi a szabadidő hasznos eltöltését, illetve segíti a családok átmeneti otthonaiban tartózkodó szülőt az iskolai szünidőkben a gyermekfelügyeletről történő gondoskodásban.

Az alternatív napközbeni ellátás biztosítása során a szakemberek látókörébe kerülhetnek olyan nehéz helyzetben lévő családok, akik számára az átmeneti gondozási forma ajánlható segítségként.

Szervezeti ábra

Megbízási jogviszonyban foglalkoztatott szakemberek:

Fejlesztő pedagógiai tanácsadó – heti 4 óra

Jogász – heti 2 óra

Szupervizor - havi 6 óra

Adminisztrátor 1

Gazdasági ügyintéző 1

Gépkocsivezető 1

Szakmai tevékenységhez szorosan kapcsolódó munkakörök:

2. A Gyermek Alternatív Napközbeni Ellátásának Szakmai Programja

Missziók:

Szolgáltatásunk célja az, hogy általános iskoláskorú gyermekek számára olyan szabadidős programokat kínáljunk, amelyek biztonságos, gyermekbarát környezetben, közösségépítő foglalkozások keretében biztosítják a gyermekek napközbeni felügyeletét az iskolai szünetekben. Segíteni kívánunk a családoknak, hogy gyermekeik ellátása és fejlesztése azon időszakban is megoldott legyen, amikor a szülők elfoglaltsága ezt nem teszi lehetővé.

A kialakított programok rugalmasan alkalmazkodnak a gyermekek szükségleteihez, igényeihez, segítik a szabadidő hasznos eltöltését és a személyiségfejlődést.

A Szakmai Program

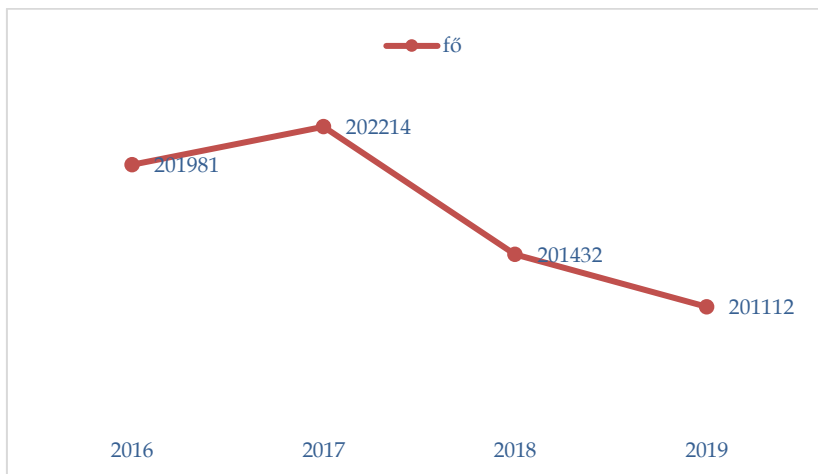
1. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) és annak végrehajtási rendeletei,
2. valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról szóló 13/2013.(III. 28.) önkormányzati rendelet alapján készült.

2.1. Az ellátandó terület jellemzői

„Debrecen az ország harmadik legnagyobb és második legnépesebb városa, az Észak-Alföldi Régió központja, Hajdú-Bihar megye és a Debreceni járás székhelye.” (DMJV Önkormányzata szolgáltatástervezési koncepciójának 2015. évi felülvizsgálata. 9.o. Továbbiakban: Sztk2015.)

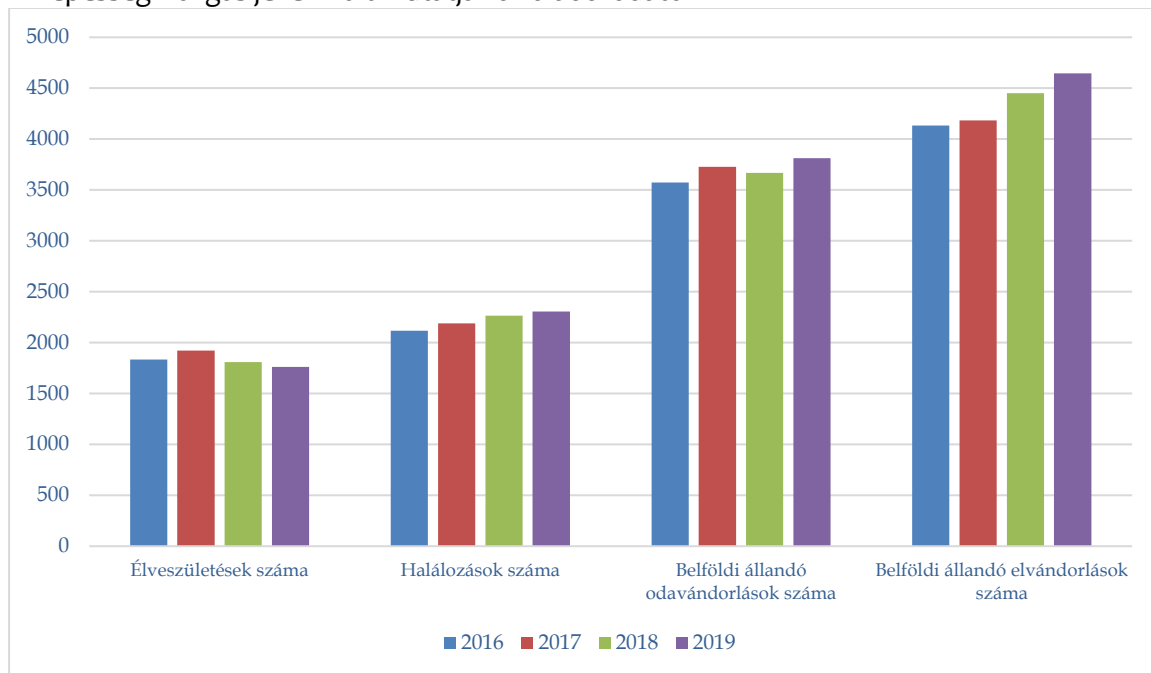
A város lakossága 1970 óta közel 50.000 fővel növekedett, ami egyrészt a természetes szaporodásnak, másrészt a munkahelyek nagy számának volt köszönhető, azonban az elmúlt időszakban csökkenés figyelhető meg.

Debrecen lakónépessége 2016-hoz képest 2017-ben 233 fővel emelkedett, majd 2018-ban és 2019-ben csökkent.¹

¹ Forrás: KSH

A népességmozgás jellemzőit mutatják az alábbi adatok:²

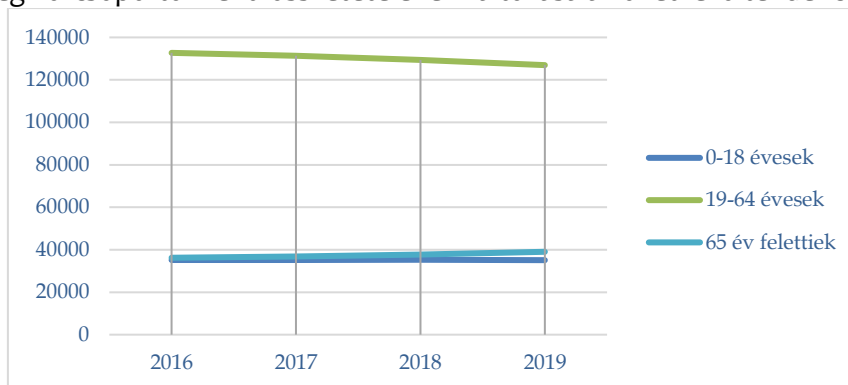

A vizsgált időszak alatt a halálozások száma meghaladta a születések számát, illetve az állandó elvándorlások száma magasabb volt, mint az odavándorlások száma. A lakónépesség számának a csökkenését – a hazai trendeknek megfelelően – egyrészt a népesség természetes fogyása, másrészt az elvándorlás aránya okozta. A lakónépesség számának 2017. évi átmeneti növekedéséhez a születések számának emelkedésén túl hozzájárult az ideiglenes odavándorlások növekedése (5.748)³, illetve az elvándorlások számának (5634)⁴ némi csökkenése is.

A lakónépességen belül a nők aránya meghaladta a férfiak arányát, és mindkét nem esetében évről-évre csökkenés figyelhető meg.⁵

	2016	2017	2018	2019
Nők	108.023	107.538	106.950	106.136
Férfiak	96.133	95.955	95.452	94.945

A lakónépesség korcsoportonkénti összetételének változása a következő tendenciát mutatja:⁶

²Forrás: KSH

³Forrás: KSH

⁴Forrás: KSH

⁵Forrás: KSH

⁶Forrás: KSH

Az város társadalmára – ahogy az ország népességére is – az előregedés jellemző. 2016 és 2019 között csökkent a 0-18, illetve a 19-64 éves korosztályba tartozók száma, miközben növekedett a 65 év felettek aránya.

„A 2016. évi Mikrocenzus adatai alapján (a 2016. évi Mikrocenzus egy 10 %-os mintán végzett felvétel volt, amely járási szintig reprezentatív) 2016. évben a teljes népesség 44,9 %-a (93350 fő) volt foglalkoztatott.”⁷

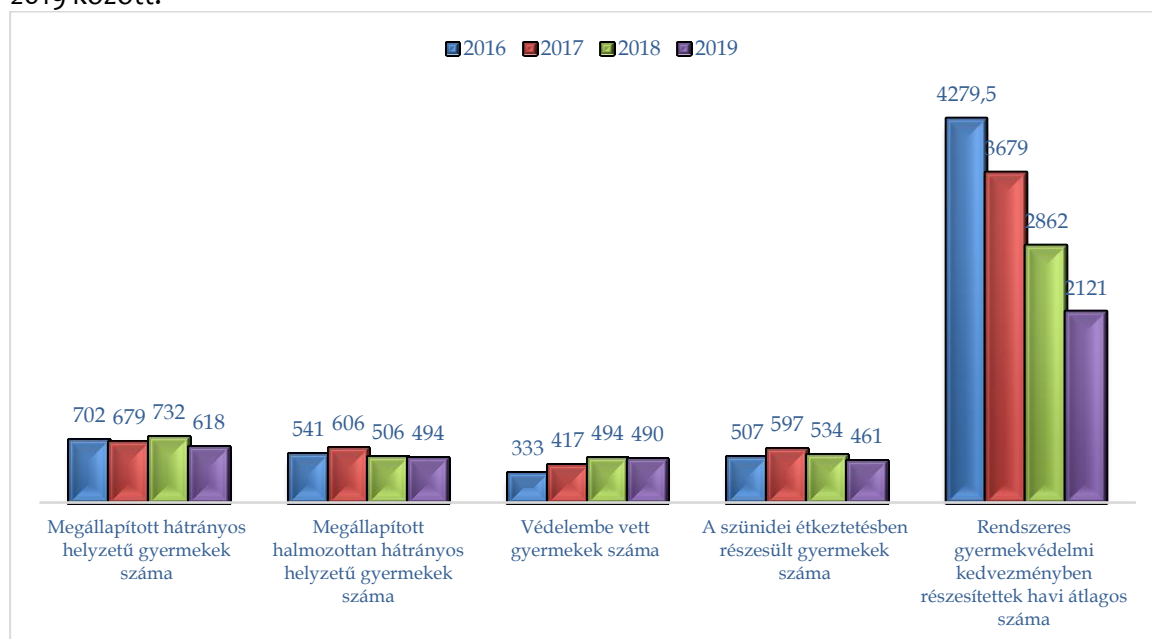
A nyilvántartott munkanélküliek száma 2016 és 2019 között 7680 főről 5482 főre csökkent, ezzel párhuzamosan 2736-ról 1908-ra csökkent az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma. A közfoglalkoztatottak száma 2017-ben 1657, 2018-ban 906, 2019-ben 793 fő volt.⁸

A munkanélküliség tekintetében megfigyelhető kedvező tendenciák háttérében az ország munkaerő-piaci helyzetének változása, a megjelenő munkaerő-hiány áll, melynek következtében alacsonyabb iskolai végzettséggel és szakképesítés hiányában is egyszerűbb volt elhelyezkedni a városban. Ezt a helyzetet a 2020. évi pandémia alapvetően változtatta meg. A gazdasági nehézségek következtében nőtt a munkájukat elveszítők száma, romlott a családok egy részének az anyagi helyzete, nőtték az ebből fakadó feszültségek a társadalom egyes csoportjai között, a családokon belül, és az egyén életében is.

A 0-18 évesek száma Debrecenben 2016 és 2018 között kissé emelkedett, majd 2019 között csökkent.

	2016	2017	2018	2019
Fő	35.201	35.226	35.281	35.097

A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, védelembe vett, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma a következőképpen alakult 2016 és 2019 között:⁹

(2019-re vonatkozóan a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők havi átlagos számáról nem érkezett adat a KSH-tól.)

⁷ Forrás: Debrecen Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési Konceptiójának 2019. évi felülvizsgálata 10.o. <https://www.debrecen.hu/assets/media/file/hu/12356/szolgáltatastervezesi-konceptio-2019.pdf> (utolsó elérés: 2020.10.08.)

⁸ Forrás: KSH

⁹ Forrás: KSH

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma tekintetében jelentős csökkenés figyelhető meg, ami összefüggésben van a minimálbér és a garantált bérminimum növekedésével, miután az nem párosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben történő részesülés alapjául szolgáló öregségi nyugdíj legkisebb összegének emelkedésével. Ezáltal a korábban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek kiszorultak a támogatásból. Csökkenő tendenciát láthatunk a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, és a szünidei étkeztetésben részesült gyermekek számában is, mert a hátrányos helyzet és a halmozottan hátrányos helyzet azon gyermekek esetében állapítható meg, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak. A védelemben vettek száma azonban emelkedett, ami azt mutatja, hogy a családokon belüli problémák halmaza nem csökkent.

A város egyes területein egyenlőtlen a népesség sűrűsége. A lakótelepek után a kertvárosi lakózónában élnek a legtöbben, kb. a város népességének 29%-a. A belváros, illetve az azt övező hagyományos lakógyűrű a lakosság 13%-át tömöríti, ennél valamivel kevesebb az ún. villanegyedben lakók aránya, ami alig haladja meg a 10%-ot. (Közülük a Sestakert és a Zákánykert a legnagyobb.) Említést érdemel még az egyéb belterületi lakóhelyek zónája, melyek között a józsa városrész szerepe meghatározó.

A népesség korstruktúrája területi elosztásban is változatos képet mutat. A gyermekkorúak aránya a kertvárosokban, az egyéb belterületen és a lakótelepi övezetekben a legmagasabb (Epreskert, Tócsókert, Nyulas, Veres Péter-kert), míg az idősek aránya a városközpontban, illetve a régebben épült lakótelepeken (Libakert), a villanegyedben és a kertvároshoz tartozó területeken meghatározó.

Az elmúlt évtizedek adatait vizsgálva, az iskolázottság szintjében is jelentős elmozdulás figyelhető meg. Emelkedett a legalább középfokú végzettséggel rendelkezők aránya. Még látványosabb növekedés figyelhető meg a diplomások számának és arányának a vizsgálatokor. A diplomás lakosság területi elhelyezkedése a kertvárosi (Nyulas, Akadémiakert, Úrrétje) és a lakótelepi övezetre koncentrálódik (a diplomások 60%-a ebben a két zónában él).

A legnagyobb szociális problémát a munkanélküliség, a lakossági adósságállomány növekedése, és az ebből következő megélhetési problémák, az elszegényedés jelenti.

A családokban jelentkező működési zavarok és az összetett problémarendszer következtében magas a gyermekjóléti ellátásban részesülő gyermekek aránya.

A gyermekjóléti alapellátások körében gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása és gyermekek átmeneti gondozása biztosított a városban.

A gyermekek napközbeni ellátása keretében 12 önkormányzati fenntartású bölcsőde 1164 férőhelyen látja el a városban élő családok 3 éven aluli kisgyermekét. A bölcsődék Debrecen Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődéi Intézménye tagintézményeiként működnek a település különböző pontjain. A Gáborjáni Szabó Kálmán Utcai bölcsődében és a Görgey Utcai Tagintézményben kerül sor a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált gondozására. A középsúlyos, illetve halmozottan súlyos fogyatékkal élő gyermekek ellátása a Honvéd utcai Tagintézményben történik.

Elsődlegesen civil és egyházi szervezetek működtetnek a városban családi napközit. 46 családi napközi, 304 férőhelyen gondoskodik a gyermekek napközbeni felügyeletéről.

A Máltai Szeretetszolgálat által működtetett Máltai Játszótér 2004. óta játszóteret és játszóházat működtet a „Játszva megelőzni” program keretében. A játszótéren található játékok és a játszóházi programok a gyerekek szocializációját segítik, alapvető képességeik, készségeik, társas szokásrendszereiket alakítják. A Máltai Játszótér szolgáltatásai térítésmentes vehetők igénybe.

Üzleti vállalkozásban több játszóház működik, melyek használata jelentős anyagi erőforrásokat igényel a szülőktől.

2.2. A szolgáltatás ellátási területe

A gyermekek alternatív napközbeni ellátása szünidei napközbeni gyermekfelügyelet formájában Debrecen Megyei Jogú Város közigazgatási területére terjed ki.

2.3. Az ellátandó célcsoport jellemzői

A gyermekek alternatív napközbeni ellátását debreceni illetőségű, 6-14 év közötti, általános iskolás gyermekek vehetik igénybe.

Különösen javasolt a szünidei napközbeni gyermekfelügyelet

- a hátrányos helyzetű családok gyermekeinek,
- a védelembe vett gyermekeknek,
- valamint azoknak, akiknek a szülei az iskolai szünetekben dolgoznak, és az üzleti alapon szervezett táborokat nem tudják megfizetni.

A napközbeni gyermekfelügyeletet igénybe vevő gyermekek személyiségállapota, fejlettsége nagyon eltérő. Vannak közöttük:

- egészségesen fejlődő és működő gyermekek,
- értelmi fogyatékkal élők,
- autista zavarral küzdők,
- nehezen nevelhetők, akiknek az értelmi fejlettsége nem tér el korosztályuk átlagától, de valamilyen enyhébb fokú biológiai károsodás és/vagy pszichés sérülések miatt tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarokat mutatnak,
- hátrányos helyzetűek, akiknek alapvető szükséglet-kielégítési lehetőségeik korlátozottak, családjuk az átlaghoz képest negatív eltérést mutat, elsősorban szociális, kulturális téren,
- veszélyeztetettek, akiknek testi, lelki, értelmi fejlődését a szülő vagy a gondozói környezet nem biztosítja.

2.4. A szolgáltatás igénybevételének módja

A szünidei napközbeni gyermekfelügyelet igénybevétele önkéntes.

A jelentkezéshez az alábbi dokumentumok benyújtása szükséges:

- a szülő által kitöltött, www.gyerve.hu internetes felületen benyújtott kérelem (2. számú melléklet),
- a gyermek lakcímkártyájának másolata,
- a nyári gyermekfelügyelet esetén munkáltatói igazolás (4. számú melléklet),
- halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, illetve munkanélküli szülő esetében a család- és gyermekjóléti szolgálat támogató nyilatkozata (3. számú melléklet),
- a gyermek kedvezményes vagy ingyenes étkeztetésére jogosító igazolás, amennyiben az még nem lett benyújtva a Debreceni Intézményműködtető Központhoz,
- szülői nyilatkozat a gyermek egészségi állapotáról (5. számú melléklet).

2.5. A szolgáltatás szakmai tartalma

A gyermekek alternatív napközbeni ellátása a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekvédelmi alapellátás.

Az alternatív napközbeni ellátás iskoláskorú gyermekek számára biztosított napközbeni gyermekfelügyelet, melynek körében a gyermekek szocializációját támogató szabadidős és prevenciós szolgáltatás, nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés valósul meg.

A gyermekek alternatív napközbeni ellátása során a gyermekek életkorához, fejlettségéhez, egészségügyi állapotához igazodnak a foglalkozások, tevékenységek és programok.

A családi hátrányok csökkentését különböző területeken segíti a gyermekek napközbeni ellátása:

- az alapvető fizikai szükséglet kielégítéshez nélkülözhetetlen és a gyermekek számára fontos javak hiánya,
- a gyermekek életében releváns és esélyteremtő tevékenységek végzésétől való megfosztottság vagy ennek korlátozottsága,
- az emberi kapcsolatok veszélyeztetettsége,
- értékrendszer, a szocializáció sajátosságai.

(Tóbiás László: Gyermekek napközbeni ellátásának gyakorlata Magyarországon, ELTE TTK Szociológiai Doktori Iskola, 2009. 31.o.

internet: http://doktori.tatk.elte.hu/2009_Tobias.pdf, utolsó elérés: 2017.02.06.)

A szolgáltatás egyes elemei segítik a gyermekek egészséges testi, lelki, szellemi fejlődését.

A szolgáltatás a primer prevenció keretében megelőzi a gyermekek csellengését, szülői felügyelet nélkül maradását.

A szekunder prevenció során a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szülő általi elhanyagolását, veszélyeztetését csökkenti.

Elősegíti:

- a különböző társadalmi helyzetben lévő családok gyermekei közötti kapcsolatok erősítését,
- az eltérő képességű, állapotú gyermekek közötti kapcsolatok építését,
- a fogyatékkal élő gyermekek integrációját.

Az ellátásban a személyre szabott, gyermekközpontú bánásmód érvényesül.

2.6. A gyermekek alternatív napközbeni ellátásának a célja

„Az alternatív napközbeni ellátások a gyermekek napközbeni ellátásának keretén belül kialakult és kínált szolgáltatások. A változó társadalmi és személyes igények kielégítésére viszonylag újonnan létrejött ellátási formák. A fő napközbeni ellátások alternatíváiként, illetve kiegészítéseiként jelenhetnek meg. A jelenlegi fő napközbeni ellátási formák nem képesek minden igényt kielégíteni, minden gyermek és szülő szükségleteire reagálni, nem tudnak minden gyermek számára megfelelő napközbeni ellátási formát nyújtani. A jelenlegi közoktatási, szociális és gyermekvédelmi, illetve kulturális és művelődési szolgáltatások nem mindenben képesek rugalmasan alkalmazkodni a szülők megváltozott igényeihez, pl. kevésbé kiszámítható munkaidő, munkarend, a gyermekek felügyeletébe, foglalkoztatásába bevonható családtagok vagy más segítők hiánya, átmeneti nehézségek, iskolai, óvodai szünetek stb. Az általános gazdasági nehézségek is sújtják a területet, hiszen a „különleges” igények finanszírozása háttérbe szorul olyankor, amikor a meglévő, hagyományos ellátások fenntartása is nehézségekbe ütközik.”

(Dr. Takács Bernadett – Grosch Mária – Sebestyén Bianka – Vokony Éva: Gyermekek napközbeni ellátása standardok, 2007. 55.o.

internet: <http://csaladinapkozi.com/uploads/bejegyzesek/csatolmanyok/533b146a52295.pdf>, utolsó elérés: 2016.03.10.)

„Ezek az ellátások ... korrekciós célú programok: olyan élményeket, szolgáltatásokat akarnak pótlólag megadni ellátottjaiknak, amikhez azok más úton nagy valószínűséggel nem jutnának hozzá. Mindezek alapján ezek a napközis táborok messze nem univerzális ellátások, hanem nagyon erősen érvényesítik a rászorultsági elvet. A pénztelenség mellett többnyire más veszélyeztető hatásokat is igyekeznek tompítani, korrigálni” (Tóbiás László: Gyermek napközbeni ellátásának gyakorlata Magyarországon, ELTE TTK Szociológiai Doktori Iskola, 2009. 31.o. internet: http://doktori.tatk.elte.hu/2009_Tobias.pdf, utolsó elérés: 2017.02.06.)

A szolgáltatás célja a lakosság körében jelentkező szükségletek kielégítése.

A gyermekek alternatív napközbeni ellátása az általános iskolás gyermekek számára biztonságos felügyeletet, segítő foglalkozásokat, programokat biztosít az iskolai szünidőkben. Ezeket keresztül szolgálja személyiségfejlődésüket, szocializációjukat.

2.7. Az alternatív napközbeni ellátás feladatai, szolgáltatásai

2.7.1. Jelentkezés a napközbeni gyermekfelügyelet igénybevételére

A napközbeni gyermekfelügyelet igénylésének feltételeiről, helyéről, idejéről szóló tájékoztatást az Intézmény juttatja el az általános iskolákba.

A szülők által kitöltött, összegyűjtött kérelmeket és a hozzá kapcsolódó igazolásokat az iskolák küldik meg az Intézménynek.

A beérkezett kérelmeket az intézményvezető bírálja el, és értesíti a szülőt arról, hogy

- az Intézmény biztosítja a napközbeni felügyeletet a gyermek részére
- vagy elutasítja a szülő kérelmét.

2.7.2. Tájékoztatás

Az alternatív napközbeni ellátás igénybevételének megkezdése előtt tájékoztatni kell a szülőt és a gyermeket

- az ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az Intézmény által vezetett, rájuk vonatkozó nyilvántartásokról,
- a szünidei napközbeni gyermekfelügyelet házirendjéről,
- panaszjoguk gyakorlásának rendjéről.

A tájékoztatást a szolgáltatás biztosításáról szóló értesítéssel együtt küldi meg az Intézmény.

2.7.3. A szünidei napközbeni gyermekfelügyelet szervezésével kapcsolatos előkészítő munkálatok

Az Intézmény – gyermekek alternatív napközbeni ellátását szervező – munkatársai az alábbi előkészítő feladatokat végzik el a szünidei táborok kezdete előtt:

- összeállítják a tábor programját,
- felveszik a kapcsolatot a közreműködő szolgáltatókkal,
- összeállítják a heti csoportbeosztásokat,
- gondoskodnak:
  - a szükséges eszközök beszerzéséről,
  - a koordinátorok felkészítéséről,

- a közösségi szolgálatot végző diákok és az önkéntesek szervezéséről, felkészítéséről,
- a gyermekcsoportokat vezető pedagógusok felkészítéséről,
- a diákmunkások felkészítéséről,
- egyeztetik a feladatokat a DIM éllemezsszervezőjével.

2.7.4. A szünidei napközbeni gyermekfelügyelet lebonyolítása

Helyszín

A szünidei gyermekfelügyelet megszervezésére a város egyik – a Debreceni Tankerületi Központ javaslata alapján a Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Egészségügyi és Szociális Bizottsága által kijelölt – általános iskolájában kerül sor, a helyszín évente változik. Kiválasztásában fontos szempont, hogy legyen árnyékos udvarrész, játszótér, sportpálya a játékhoz, sportoláshoz. Az épületben megfelelő termek álljanak rendelkezésre a csoportok, illetve a koordinátorok elhelyezéséhez. Szerencsés, ha a gyülekezéshez és a közös programokhoz kellő nagyságú aulával rendelkezik az intézmény.

Napirend

A napirend biztosít állandó keretet a szakmai munka számára, segíti a gyermekek életében a rendszer kialakítását. A napirend igazodik a gyermekek életkori sajátosságaihoz. Az egyes programok és a gyermekek igényeinek függvényében az időbeosztás rugalmasan változhat.

07.00 – 08.00:	ügyelet, az érkező gyermekek fogadása
08.00 – 08.30:	reggeli
08.30 – 12.00:	délelőtti foglalkozások, programok
12.00 – 12.30:	ebéd
12.30 – 15.00:	délutáni foglalkozások, programok
15.00 – 15.15:	uzsonna
15.15 – 16.00:	szabad játék
16.00 – 17.00:	ügyelet, a gyermekek folyamatos távozása

Csoportok kialakításának alapelvei

A gyermekcsoportok kialakítása az alábbi szempontok szerint történik:

- gyermekek életkora,
- testvérek,
- egy iskolából érkezők,
- egyéni kérések.

Az azonos életkorú gyermekek, a testvérek, illetve az egy iskolából érkezők lehetőleg egy csoportba kerülnek. A csoportbeosztásra irányuló egyéni kérések is megfontolás tárgyát képezik.

Munkamegosztás a lebonyolításban részt vevők között

A családgondozó feladatai:

- irányítja a szünidei napközbeni gyermekfelügyeletben résztvevő koordinátorok, pedagógusok, diákmunkások, közösségi szolgálatot ellátó középiskolások és önkéntesek tevékenységét,
- kapcsolatot tart a helyszínt biztosító iskola dolgozóival, az egyes programokat nyújtó szolgáltatókkal.

A gyermekvédelmi ügyintéző:

- segíti a koordinátorok tevékenységét,
- vezeti a napi jelenléti adatok nyilvántartását.

A koordinátorok:

- segítik a gyermekcsoportokat vezető pedagógusok munkáját,
- közreműködnek programok lebonyolításában,
- gyermekcsoportokhoz osztják a diákmunkásokat, közösségi szolgálatot ellátó középiskolásokat és önkénteseket,
- reggelente egyeztetnek a DIM étkezőszervezőjével a jelenlét adatairól,
- valamennyi közreműködő esetében gondoskodnak a jelenléti ívek vezetéséről,
- kiadják a foglalkozásokhoz szükséges eszközöket,
- délutánonként gondoskodnak azok visszagyűjtéséről,
- szervezési feladatokat látnak el az egyes programok lebonyolításához szükséges feltételek megteremtése érdekében,
- nyilvántartást vezetnek a napi programokról,
- reggel 07.00 – 08.00 és délután 16.00 – 17.00 óra között ügyeletet látnak el,
- kapcsolatot tartanak a szülőkkel.

A pedagógusok:

- reggelente ellenőrzik a gyermekek jelenlétét, jelzik a hiányzókat a koordinátoroknak,
- irányítják a gyermekcsoport tevékenységét,
- biztosítják a gyermekek napközbeni felügyeletét,
- gondoskodnak a szabadidő biztonságos, hasznos eltöltéséről,
- ösztönzik a gyermekeket a szervezett programokon történő részvételre,
- szükség esetén közös játékot, tevékenységet szerveznek a gyermekek számára,
- irányítják a gyermekcsoportokhoz beosztott diákmunkások, közösségi szolgálatot ellátó középiskolások és önkéntesek tevékenységét.

A diákmunkások, közösségi szolgálatot ellátó középiskolások és önkéntesek:

- részt vesznek a gyermekfelügyelet ellátásában,
- bekapcsolódnak a közös játéktevékenységbe,
- programokra kísérik a gyermekeket,
- bekapcsolódnak a reggeli és a délutáni ügyelet ellátásába.

Étkezés

A szünidei napközbeni gyermekfelügyelet biztosítása során napi háromszori étkezésben részesülnek a gyermekek. A gyermekfelügyelet csak étkezéssel együtt vehető igénybe.

Az étkeztetéssel kapcsolatos feladatokat a DIM munkatársai látják el.

2.7.5. A tevékenységi formák

Az egyes tevékenységi formák szervezése során a sokszínűség, a gyermekek életkorához és érdeklődéséhez történő igazodás kiemelt szerepet tölt be.

Szabad játék

A gyermekek alapvető tevékenységi formája a játék, ami lehetőséget teremt a világ megismerésére, az örömszerzésre, élményfeldolgozásra.

A napi elfoglaltságok között fontos a szabad játék biztosítása, ami a kötött keretek alóli felszabadulásnak ad lehetőséget a gyermeknek. A szabad játék történhet csoportos, páros és egyéni formában, a gyermekek egyéni igényeihez igazodóan.

Szervezett játék

A koordinátorok és a pedagógusok gyermekcsoportokon belül vagy azok között szervezhetnek olyan közös játékokat, melyek segítik a gyermekek közötti kapcsolatok építését, együttműködés kialakítását. Ezek a tevékenységi formák hozzájárulhatnak a gyermekek közötti konfliktusok

rendezéséhez, az egymással szembeni előítéletek leküzdéséhez.

Sporttevékenység

A gyermekek egészséges fejlődését szolgálja a napi rendszerességgel végzett sporttevékenység. A legkülönbözőbb sportágak gyakorlására van lehetőség, mint például a futball, röplabda, kosárlabda, asztalitenisz, tollaslabda stb. Sportolók meghívásán keresztül a gyermekek olyan sportágakkal is megismerkedhetnek, melyekkel még más formában nem találkoztak, kipróbálhatják abban magukat.

Alkotói és kézműves tevékenység

A napirendbe természetes módon illeszkednek azok a foglalkozások, melyeken különböző alkotó tevékenységet végeznek a gyermekek. Ilyen a rajzolás, festés, gyöngyfüzés, dekupázs technikák alkalmazása, origami stb. Ezek a tevékenységi formák segítik a gyermekek kreativitásának, esztétikai érzékének, kézügyességének fejlesztését.

Minden héten rajzversenyre meghirdetésére kerül sor. Az alkotások kiállításon tekinthetők meg. Ezen túlmenően „Ki mit tud?” keretében mutathatják be produkcióikat. A sikerélmények pozitív megerősítést jelentenek számukra, erősítik énképüket.

Ismeretterjesztést szolgáló programok

A szabadidő eltöltése az ismeretek bővítését is szolgálhatja. A legkülönbözőbb programok nyújtanak erre lehetőséget, mint például a tűzoltók bemutatója, könyvtári foglalkozások, filmvetítések, rendőrségi bemutató, elsősegélynyújtó bemutató, természetismereti foglalkozások stb.

2.7.6. Együttműködés a gyermekek szüleivel

A reggeli érkezés és a délután távozás során a koordinátoroknak és a csoportvezető pedagógusoknak lehetőségük van a szülőkkel történő találkozásra, egyeztetésre. Ezek a beszélgetések információt adhatnak a gyermekről a szünidei napközbeni felügyeletet ellátók számára, ami segítheti a hatékonyabb munkavégzést.

A napi események kapcsán szerzett, gyermekre vonatkozó benyomások szülőkkel történő megosztása fontos szerepet tölthet be az együttműködésben.

Szükség esetén az Intézmény szakemberei különböző ellátásokról nyújtott tájékoztatással segíthetik a szülőket a gyermeknevelésben.

2.7.7. Záró feladatok

A szünidei napközbeni gyermekfelügyelet lezárulását a szakmai munka értékelése követi.

2.7.8. Megbeszélések

A szünidei napközbeni gyermekfelügyelet előkészítése során a közreműködők felkészítése céljából megbeszélések szervezésére kerül sor:

- a napközbeni gyermekfelügyelet helyszínéül szolgáló oktatási intézmény képviselőivel,
- a DIM élelmezésszervezőjével, egyéb dolgozóival,
- a koordinátorokkal,
- a csoportvezető pedagógusokkal,
- a diákmunkásokkal,
- a közösségi szolgálatot ellátó középiskolásokkal és az önkéntesekkel.

Szükség esetén a szünidei napközbeni gyermekfelügyelet idején egy-egy gyermek vagy megoldandó helyzet esetében az érintett szakemberek részvételével esetmegbeszélésre kerül sor.

A napközbeni gyermekfelügyelet végeztével az értékelés elvégzése, tanulságok levonása ugyancsak közös megbeszélés formájában történik.

2.8. Az együttműködés módjai

2.8.1. Együttműködés a szünidei napközbeni gyermekfelügyeletet ellátók között

A gyermekfelügyeletet ellátók közötti megbeszélések az együttműködés kiemelkedően fontos feltételei, melynek fórumai:

- a jól szervezett, koordinációt szolgáló megbeszélések,
- esetmegbeszélések,
- értékelő, elemző megbeszélések,
- a felek közötti folyamatos konzultáció,
- szükség esetén szupervízió.

A nehéz pedagógiai helyzetek megbeszélése nagyon fontos a gyermekfelügyeletet ellátók között, hiszen különböző életkorúak, különböző kompetenciával és felkészültséggel bírnak, de együttműködésben kell végezniük munkájukat.

2.8.2. Együttműködés egyéb szakemberekkel

A szünidei napközbeni gyermekfelügyelet biztosítása során szoros együttműködést kell megvalósítani:

- a helyszínt biztosító oktatási intézmény képviselőivel,
- a DIM éllemezésszervezőjével és egyéb munkatársaival,
- a foglalkozásokat és programokat biztosító egyéb résztvevőkkel.

2.9. Adatkezelés, az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme

2.9.1. A kliensek jogainak védelme

A szünidei napközbeni gyermekfelügyelet során biztosítjuk a gyermekek – törvényben is meghatározott – jogait. Figyelmet fordítunk az emberi méltóságuk megőrzésére, lehetőséget biztosítunk véleményük kinyilvánítására, egészséges fejlődésüket veszélyeztető ártalmas hatásoktól való védelmükre.

A szolgáltatások biztosítása során tilos a hátrányos megkülönböztetés bármilyen okból, a gyermek neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, politikai véleménye, kora, cselekvőképességének hiánya vagy korlátozottsága, fogyatékosága, születési vagy egyéb helyzete miatt.

Tevékenységünket a Szociális Munka Etikai Kódexében foglalt alapelveknek megfelelően végezzük.

A segítő tevékenység során a munkatársaink tudomására jutott személyes adatokat az adatkezelésre vonatkozó jogszabályok figyelembevételével kezeljük.

2.9.2. A szünidei gyermekfelügyeletet ellátók jogainak védelme

A szolgáltatást végzők közfeladatot ellátó személynek számítanak, biztosítani kell számukra emberi méltóságuk, személyiségi jogaik tiszteletben tartását, munkájuk elismerését.

Érdekeiknek és jogaiknak a védelme a Szociális Munka Etikai Kódexében foglalt alapelveknek megfelelően történik.

Elfogadjuk, és tiszteletben tartjuk a gyermekfelügyeletet ellátók eltérő véleményét, és a nézetkülönbségek egyeztetések során történő rendezésére törekszünk. A kompetenciahatárok tiszteletben tartása mellett, hatékony együttműködések kialakítását tartjuk szem előtt.

2.10. A szolgáltatást nyújtók folyamatos szakmai felkészültsége biztosításának módja, formái

A szakmai munkakörökben foglalkoztatott, szolgáltatást nyújtó közalkalmazottak folyamatos szakmai felkészültségét többféle módon biztosítja az Intézmény.

Az esetek kapcsán felmerülő napi problémák, kérdések megoldására – folyamatba építetten – konzultációs lehetőségek állnak a dolgozók rendelkezésére, melyeket a szakmai vezető, az intézményvezető általános helyettese; illetve az intézményvezető biztosít.

Megakadások kapcsán valamennyi dolgozónak szupervíziós lehetőség áll rendelkezésre, amelyet igénybe lehet venni egyénileg, illetve csoportosan is.

A dolgozók szakmai továbbképzéseken történő részvételét – amennyiben az kapcsolódik a dolgozó munkaköri feladataihoz – szabadidő biztosításával, és – költségvetés függvényében – részvételi díjhoz történő hozzájárulással támogatjuk.

2.11. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A lakosság tájékoztatása a sajtón, interneten keresztül történik.

3. Középtávú tervek

A szakmai munka továbbfejlesztésével kapcsolatosan középtávon az alábbi terveket fogalmazta meg az Intézmény:

- A fogyatékkal élő gyermekek számára nyújtott differenciált szolgáltatások rendszerének kiépítése a városban.
- A szervezett programok sokszínűségének bővítése, újabb szolgáltatók felkutatása.

4. Mellékletek

A Szakmai Program az alábbi mellékletekkel rendelkezik:

1. melléklet: DMJV Gyermekvédelmi Intézménye Szervezeti és Működési Szabályzata
2. melléklet: Kérelem nyomtatvány
3. melléklet: Támogató nyilatkozat a család- és gyermekjóléti szolgálattól
4. melléklet: Munkáltatói igazolás nyomtatvány
5. melléklet: Szülői nyilatkozat a gyermek egészségi állapotáról

5. Záró rendelkezés

A Szakmai Program megismerését a gyermekek alternatív napközbeni ellátását szervező, kinevezett dolgozóknak aláírásukkal kell igazolniuk. A Szakmai Program tárolásáról oly módon kell gondoskodni, hogy az a gyermekek napközbeni alternatív ellátását végző valamennyi dolgozó számára bármikor elérhető legyen.

Debrecen, 2020. október 27.

Farkas Ágnes
Farkas Ágnes
intézményvezető

Közalkalmazotti Tanács véleménye

A Közalkalmazotti Tanács a szakmai programot megtárgyalta, az abban foglaltakkal egyetértett.

Debrecen, 2020. 11. 06.

.....
a KÖT elnöke

ZÁRADÉK

A 2020. december... hó ...1. napjától hatályos Szakmai Programot Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése Egészségügyi és Szociális Bizottságának feladat- és hatáskörében eljárva a 1843/2020. (XI.30.) PM határozattal jóváhagytam, egyidejűleg a gyermekek alternatív napközbeni ellátásának korábbi Szakmai Programját hatályon kívül helyeztem.

Debrecen, 2020. december 08.

Dr. Papp László
polgármester

MEGISMERÉSI NYILATKOZAT

Az Alternatív Napközbeni Ellátás Szakmai Programját megismertem. Tudomásul veszem, hogy az abban foglaltakat a munkavégzésem során köteles vagyok betartani.

Név	Beosztás	Kelt	Aláírás